

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЕВРОПЕЙСКИ ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ“;

ЗА СПЕЦ: „Държавни финанси и европейски фондове“;

ОКС „Магистър“; редовно обучение;

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ т. ч.:		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Европейски публични финанси” е предназначена за студентите от специалност “Държавни финанси и европейски фондове” в ОКС „Магистър”, **редовно обучение**. Тя е **задължителна дисциплина** и е част от специализираната подготовка на тази магистърска програма.

Целта на дисциплината е студентите да възприемат, анализират и реагират адекватно на изискванията и динамиката на европейската икономическа интеграция, тъй като тя е естествената „среда“ за осъществяване на икономическа активност у нас от 2007 г. насам.

В процеса на обучение **се усвоят нови знания** за законодателната и институционална рамка, където се вземат важни управленски решения относно *общностните* публични финанси. Последните имат своето отражение и върху националните публични финанси. Специфичните нови знания засягат процеса на фискално управление в ЕС/еврозоната, както и устройството, приемането, изпълнението и контрола на общия бюджет на ЕС. Акцент в преподаването са предстоящите неотложни реформи в приходната и разходната система на бюджета на ЕС в контекста на окончателното напускането на Великобритания.

Дисциплината **изгражда умения** у студентите да се ориентират правилно в нормативната и организационната рамка на европейските фондове. Като бъдещи участници а пазара магистрите ще са подготвени да кандидатстват със собствени бизнес проекти за европейско съфинансиране, което е от значение за развитието на микро-, малки и средни предприятия. Магистрите от тази специалност биха могли да са ценни консултанти на предприятия, нуждаещи се от европейско съфинансиране и адекватното му управление.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ПРАВНО-ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА ИНТЕГРАЦИОННИЯ ПРОЦЕС В ЕС		4	1	
1.1.	Основополагащи договори на интеграционната общност в Европа			
1.2.	Обща характеристика на институционалната рамка в ЕС			
1.3.	Европейските институции и техният ангажимент в управлението на публичните финанси			
1.4.	Процедури и механизми за вземане на управленски решения в публичните финанси на ЕС			
2. ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА НА СТРАНИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕС		5	2	
2.1.	Типология на фискалната политика. Сравнителен анализ и оценка.			
2.2.	Фискална политика в условията на обща парична политика			

2.3.	Фискално управление на ЕС. Реформи на фискалното управление под натиска на дълговата криза (2009-2013)			
2.4.	Краткосрочни финансови инструменти на ЕС за реакция при възникване на дългова криза в националните публични финанси.			
	Реформа на фискалните правила – необходимост и насоки			
3. ПРИХОДНА СИСТЕМА НА ОБЩИЯ БЮДЖЕТ НА ЕС		5	2	
3.1.	Сравнителна характеристика на общия бюджет и националния бюджет на страната членка в ЕС			
3.2.	Приходна система на общия бюджет на ЕС – същност, структура, алгоритъм на определяне на собствените приходиизточници			
3.3.	Компенсаторният подход и системата на собствени ресурси			
3.4.	Реформи на собствените приходиизточници – визия 2020 и след това. Финансиране след напускането на Великобритания.			
4. РАЗХОДНА СИСТЕМА НА ОБЩИЯ БЮДЖЕТ		5	2	0
4.1.	Класификация на бюджетните разходи – специфика на общия бюджет			
4.2.	Многогодишна финансова рамка на общия бюджет – иновация на планиране на дългосрочните разходи в ЕС			
4.3.	Анализ на основните тенденции в динамиката на бюджетните разходи			
4.4.	Система на извънбюджетни фондове – между единството и гъвкавостта на общия бюджет на ЕС			
5. ФИНАНСОВИ АСПЕКТИ НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА (ОСП) НА ЕС		4	1	0
5.1.	Целеполагане на ОСП			
5.2.	Причини за финансова намеса на наднационалните институции в селското стопанство на страните членки			
5.3.	Ценови пакет на ОСП			
5.4.	Последици от прилагане на ценовия пакет			
6. РЕФОРМИ НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА НА ЕС		5	1	0
6.1.	Мерки за реформиране пазарната подкрепа на фермерите			
6.2.	Схема за единно плащане и подкрепа на доходите на фермерите от „старите“ СЧ			
6.3.	Схема за единно плащане и подкрепа на доходите на фермерите от „новите“ СЧ			
6.4.	Трансформация на единното в многокомпонентно плащане за периода 2015-2020. Оценка на „изпълнението“ и насоки за промяна			
7. ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ – ГЛОБАЛЕН ЛИДЕР НА БОРБАТА СРЕЩУ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ		5	1	0
7.1.	Еволюция на „включването“ на интеграционната общност в опазването на околната среда			

7.2.	„Портфолиото“ от финансови инструменти на ЕС в рамките на публичната политика по опазване на околната среда			
7.3.	Адаптация на новите СЧ към „портфолиото“ на ЕС в публичната политика по опазване на околната среда			
7.4.	„Зелената сделка“ на Комисията – обхват, цели и проблеми на реализацията			
8. ФИНАНСИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ЕС		4	1	0
8.1.	Йерархична класификация на регионите в ЕС според ЕВРОСТАТ			
8.2.	Етапи и цели на финансиране на регионалната политика на ЕС			
8.3.	Особености на настоящия програмен период и визия за реформи			
8.4.	Сближаване социално-икономическото развитие на регионите и диференцираната интеграция			
9. ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ – ФИНАНСОВИ „СТЪЛБОВЕ“ НА РЕГИОНАЛНАТА ПОЛИТИКА НА ЕС		4	2	0
9.1.	Принципи на работа на ЕСИФ и Кохезионния фонд			
9.2.	Алгоритми за определяне на финансирането от ЕСИФ и КФ по цели на регионалната политика и СЧ на ЕС			
9.3.	ЕФРР, ЕСФ, КФ – еволюция на финансовите ангажименти, правила за предоставяне на финансиране и принос за социално-икономическото сближаване на регионите в ЕС			
9.4.	Деклариране на личните вещи и валутни ценности			
10. ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ – „ПРИСЪСТВИЕТО“ НА ЕСИФ В СЧ		4	2	0
10.1.	Същност и съдържание на оперативните програми			
10.2.	Организационно структуриране на оперативните програми в страните членки (на примера на България)			
10.3.	Оценка на изпълнението на оперативните програми у нас след 2007 г. Слабости и добри практики при усвояване на европейските фондове			
10.4.	Целеполагане, дизайн и очаквани резултати от прилаганите оперативни програми през програмен период (2021 – 2027)			
Общо:		45	15	0

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.3.	Индивидуален доклад с презентация по предварително зададени теми	1	40
1.4.	Писмен тест с отворени въпроси	1	80
Общо за семестриален контрол:		2	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)		
	- писмен тест със затворени и отворени въпроси	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимиров, В. Фискална политика и макроикономическа стабилизация. Варна: ИК „Стено“, 2011.
2. Герчева Св. Данъци с кауза – екоданъците срещу замърсяването на околната среда. Варна: ИК „Стено“, 2013.
3. Baldwin, R., Wyplosz, Ch. The Economics of the European Integration, McGraw-Hill, 6th edition, 2019.
4. van Meurs, W., R. de Bruin, L. van de Gift et al., The Unfinished History of the European Integration, Amsterdam University Press, 2018.

ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Владимирова, Т., Герчева, Св. и кол. Публични финанси, Варна: ИК „Стено“, 2008, глава двадесета.
2. МФ. Конвергентна програма на Република България, различни издания.
3. Бонева Св. Европейска икономическа интеграция: бюджет и бюджетна политика на Европейския съюз, София: Стопанство, 2011.
4. Sarmento, J.M., Public Finance and National Accounts in the European Context. Springer, 2019.

НОРМАТИВНА УРЕДБА:

1. Договор за присъединяване на Република България и Румъния към ЕС, Официален вестник на ЕС (2005/L 157/11).
2. Учредителните договори на ЕО и ЕС, университетско издателство „Свети Климент Охридски“, София, 2005.
3. Договор от Лисабон за изменение на договора за Европейския съюз и на договора за създаване на Европейската общност, Официален вестник на ЕС (2007/С 306/01).

4. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за определяне на общоприложими разпоредби за ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР. Официален вестник на ЕС L347/320 от 17 декември 2013